

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 253. — ŠTEV. 253.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 29, 1934. — PONEDELJEK, 29. OKTOBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

SCHUSCHNIGGOVA VLADA SE NE BO VZDRŽALA

FAŠISTIČNA ORGANIZACIJA "HEIMWEHR" HOČE IMETI V AVSTRIJI ODLOČILNO BESEDO

Vstaja v Dunajskem Novem mestu je bila kmalu zatrta. — Zaenkrat še nihče ne ve, kako bo sestavljen novi parlament. — Heimwehrovci so zasedli žandarmerijsko kasarno. — Notranje politični razvoji bodo zrušili sedanje ministrstvo. Operni pevci so zastavkali.

DUNAJ, Avstrija, 28. oktobra. — Dne 1. nov. se ima sestati na Dunaju parlament, o katerem pa nihče ne ve, kakšen bo. Rečeno je bilo, da bo to stanovsko zastopstvo, toda vlada noče povedati, kateri stanovi bodo zastopani in kdo jih bo zastopal.

V Avstriji sta dve politični skupini, ki imata vsa-ka svojo vojaško organizacijo. Heimwehru pove-ljuje knez Starhemberg, ki je obenem tudi voditelj avstrijskih fašistov.

Drugo skupino tvorijo pristaši bivšega kancler-ja Dollfussa in sedanjega kanclerja Schuschnigga. Njihova organizacija se imenuje "katoliška obrambna zveza" (wehrverband). Obe organiza-ciji se borita za premoč ter hočeta imeti v prihod-njem parlamentu važno besedo.

Položaj je tako napet, da se je bati resnih za-pletljajev. Prav nič čudnega ne bo, če bi izbruhnila v Avstriji državljanska vojna.

Včeraj so v Dunajskem Novem mestu heim-wehrovci zasedli žandarmerijsko kasarno ter zapri vse policiste in njihove častnike. Svoje zmage se pa niso dolgo veselili, kajti pojavilo se je zvezno vojaštvo in jih pregnalo.

Ta primer je pa kljub temu zelo značilen, ker do-kazuje, da lahko vsak hip izbruhne v tem ali onem avstrijskem mestu vstaja in se bliskovito razširi po vsej deželi.

V Avstriji prevladuje prepričanje, da se Schu-schniggovo ministrstvo ne bo dolgo vzdržalo. Če prej ne, bo padlo ko se bo sestal novi zvezni svet.

Socijalisti in komunisti, ki so bili meseca febru-erja poraženi, ter narodni socijalisti, katere je za-dela ista usoda ne 25. julija, čakajo le ugodne pri-like, da dosežejo svoj cilj.

V novem zveznem svetu hoče imeti Starhemberg prvo besedo. Njegova fašistična armada šteje do stotisoč mož, dočim štejejo katoliške napadalne skupine pet in sedemdeset tisoč mož.

Schuschnigg se ne bo podal, Starhemberg pa tudi ne. Vsak dan lahko izbruhne vojna med obema skupinama. Tega čakajo narodni socijalisti, komu-nisti in socijalisti.

Ogorčenje proti Schuschniggovemu režimu od dne do dne narašča. Njegov režim imenujejo "Doll-fussov režim brez Dollfussa". Opozicija ima vedno več vpliva ter se poraja v vseh slojih prebivalstva.

Zelo značilen je naslednji primer.

Za pokojnim Dollfusom bi se imela vršiti v du-najski katedrali maša zadušnica. Pevci državne o-pere naj bi peli Verdijev "Requiem". Pet najslav-nejših pevcev pa tega ni hotelo storiti. Državna ope-ra velja že dolgo za narodno-socijalistično trdnja-vo. Pri pevcih so oblasti uvedle hišno preiskavo, pa niso našle ničesar sumljivega.

Premogovni baroni proti 30-urnemu tednu

ŽGANJE SE BO POCENILO

V skladiščih so ogromne množine žganja, ker ga ljudje ne kupujejo. — Tihtotapstvo ponehalo.

Washington, D. C., 28. okt. — Oblast, ki vrši kontrolo nad izdelovanjem in prodajo žga-nih pijač, prerokuje, da se bo v bližnji bodočnosti žganje po-cenilo. Ob novem letu bo dva-najst mesecev staro žganje na prodaj po isti ceni kot je bila meseca januarja mesec dni stara pijača.

Meseca januarja so nagro-madili v skladiščih ogromne množine žganja, ki je ostalo dosedaj nedotaknjeno. Na raz-polago ga je osemdeset mili-jonov galon, dočim ga je bilo ob preklicu prohibicije komaj osemnajst milijonov galon.

Zvezna vlada je mislila, da bo imela od davkov dosti več, če dobičke kot jih ima. Ljudje pa nočejo in ne morejo kupo-vati, ker je žganje predrago. Eua prvih nalog prihodnjega kongresa bo, znižati davek.

Tihtotapstvo žganja iz Evro-pe, Kanade in Mehike je skoro popolnoma ponehalo. Obročna straža kljub vsej pazljivosti zaloti le tu pa tam kakšnega tihtapea.

PRETEČA STAVKA V INDUSTRIJI STEKLA

Pittsburgh, Pa., 27. okto-bra. — Federation of Flat Glass Workers of America, ki je priključena Ameriški De-lavski Federaciji, je danes o-dobrila resolucijo, ki odreja stavko v industriji stekla, če ne bodo določbe pravilnika ta-koj stopile v veljavo.

BENEŠEVI RAZGOVORI V PARIZU.

— Čehoslovaški zunanji mi-nister dr. Beneš je imel dve uri trajajoč razgovor z gene-ralnim tajnikom zunanjega mi-nistrstva Legerjem. Nato je bil na obedu pri predsedniku re-publike Albertu Lebrunu v Elizejski palači. Predsednik republike, ki je odpotoval k pogrebu v Beograd, je želel čuti sodbu čehoslovaškega zu-nanjega ministra o sedanjem položarju v Evropi. Iz čehoslo-vaških krogov se doznava, da se je dr. Beneš sestal tudi z ge-neralom Weygandom. Sprejel ga je tudi predsednik vlade Doumergue. Njun razgovor je trajal eno uro. Nato je imel dr. Beneš krajši razgovor z novim francoskim zunan. ministrom Lavalom. Mislijo, da se bo dr. Beneš sestal tudi z ministrom Herriotom in Tardieuem. V zvezi s temi razgovori pravi "Excelsior": "Skoraj odveč je poudariti pomen razgovo-rov, ki jih je imel dr. Beneš z Legerjem in Lebrunom — ta-ko rekoč tik pred izrednim se-stankom Male antante".

PODROBNOSTI O LINČANJU

Drhal je zamorca ob-dolženega umora bele ženske, usmrtila in ga obesila na drevo pred sodiščem.

Marianna, Fla., 28. oktobra. Razburjena ljudska množica je usmrtila zamorca Claude Neala, ki je bil obdolžen, da je posilil in umoril 23-letno hčer George Cannidyja. Linčanje se je završilo že v petek zvečer, včeraj zjutraj so pa privedli linčarji razmesarjeno zamorčovo truplo pred sodnijsko poslopje in ga obesili na drevo.

Zamorca so usmrtili v bliž-ni Chipola reke ter peljali nje-govo truplo v avtomobilu več milj daleč od hiše Georga Can-nidyja, kjer so ga začeli po-novno mesariti z noži.

Šestdesetletni oče oskrunje-nega in umorjenega dekleta se je jezil, češ, da so ga voditelji drhali razočarali, ker so mu obljubili, da bo pri linčanju navzoč in da bo imel priliko sam umoriti morileca, pa so vse opravili brez njegove vedno-sti.

Zločin se je završil prejšnji teden, in zamorec je bil kmalu nato aretiran.

V petek zjutraj je vdrla ljudska drhal v ječo v mestu Chiplye, Fla., ter ga odvedla. Imeli so ga zvezanega nekje v bližnjem gozdu ter oznanjali "vsem belokožcem, naj pride-jo, da bodo pri linčanju na-vzoči".

Nabrlo se je toliko rado-vednežev, da so morali linč-nje odgoditi. Šele ko se je za-čela ljudska množica razhajati, so opravili dvoje "delo".

VSE ATLANTIC AND PACIFIC TRGOVINE V CLEVELANDU ZAPRTE

Cleveland, Ohio, 27. okto-bra. — Danes je bilo vrženih na cesto nad dva tisoč usluž-bencev, ko je Great Atlantic and Pacific Company naznanila, da bo zaprla vse svoje tr-govine v Clevelandu. Za vzrok je navedla delavske zadrege.

Kompanija je izdala toza-devno naznanilo takoj zatem, ko je zastavkalo petsto unijskih mesarjev.

Župan Harry L. Davis je iz-javil, da bo storil vse potreb-no, da ostane A & P v Clevel-landu.

PREDSEDNIK KUBE UŠEL SMRTI

Havana, Kuba, 28. oktobra. Pred neko lekarno je eksplo-dirala bomba komaj dve mi-nuti prej, predno se je pripe-ljal mimo predsednik Mendieta. Policijska nima o atentatu nobenega sledu.

SIAMSKI KRALJ JE ODPSTOPIL

Narodna skupščina je ho-tela prikrajšati njegove pravice. — Doslej je odločeval nad življe-njem in smrtjo svojih podanikov.

London, Anglija, 28. okto-bra. — Siamski kralj Prajad-hipok, ki se je pred kratkim podvrgel težki operaciji na o-čeh ter se še vedno mudi v An-gliji, je sporočil siamski vladi v Bangkok, da namerava od-stopiti.

Do predlanskega leta je bil Prajadhipok absoluten vladar Siam. Imel je vsakovrstne "imenitne" naslove kot napri-mer: "Vrhovni glavár plime in oseke", "Brat meseca", "Lastnik štirindvajsetih dež-nikov" itd.

Pred dvema letoma je bil prisiljen izpremeniti obliko vlade ter dati narodnim za-stopnikom nekaj besede. Pra-vicem odločevanja nad življe-njem in smrtjo svojih podani-kov si je pa pridržal.

Pred kratkim je dobil iz Bangkoka poročilo, da mu skuša narodna skupščina od-zeti to pravico, kar je male-ga kraljčka tako razjezilo, da je sklenil odstopiti.

Prajadhipok je star štiride-set let ter je eden najbogatej-sih mož na svetu.

12. OBLETNICA FAŠISTIČNEGA POHODA V RIM

Po vsej Italiji se vrše ve-like slovesnosti. — Sve-čan pokop fašistov, ki so padli v prvih bojih.

Florenca, Italija, 27. okto-bra. — Jutrišnji dan bo sve-čano praznovan po vsej Itali-ji, kajti jutri poteče dvanaest let izza časa, ko je vprizoril Mussolini takozvani "pohod proti Rimu". Oni pohod je pripomogel Mussoliniju in fašizmu k moči.

Danes so izkopali na poka-pališču v Florenci trupla 37 fašistov, ki so padli o priliki pohoda. Z veličastnimi pogreb-nimi slovesnostmi so bila tru-pla prevedena v baziliko ter položena v skupno grobnico.

Iz Florence se je podal Mus-solini z letalom v Rim, kjer bo otvoril jutri več novih stavb ter si ogledal parado fašistič-ne milice.

Jutri bo v vseh italijanskih mestih in vaseh prečitana po-slancia, v kateri čestita Musso-lini Italijanom k dvanaesti ob-letnici fašizma.

Jutri bodo tudi začeli gradi-ti v Trstu in v Genovi dve ve-liko bojni ladji po 35,000 ton.

TOZADEVNA ZAKONODAJA JE NALETELA NA MOČAN ODPOR

WASHINGTON, D. C., 28. oktobra. — Indu-strija mehkega premoga se odločno protivi name-ravani uvedbi trideseturnega delovnega tedna. — Tozadevni sklep je bil sprejet na tukajšnjem zbo-rovanju zastopnikov industrije mehkega premoga.

ČAHAR BO PRIDELJEN MANČUKUO

Nov japonski zemljevid kaže Čahar kot del Dže-hola. — Mongolski ve-ljaki v glavnem mestu.

Mukden, Mandžurija, 26. oktobra. — Novi japonski zemljevid province Džehol vključuje tudi province Ča-har v mančukuanski meji, vsled česar diplomatični kro-gi domnevajo, da bo Čahar v bližnji bodočnosti priključen k Mančukuo.

Zemljevid smatrajo za pol-oficijelnega in je bil najbrže le po naključju prezgodaj objavl-jen. Odkar je bila ustanovlje-na mančukuanska vlada, je bi-lo opaziti, da se Japonska ze-lo briga za Mongolijo.

Japonci tudi odkrito prizna-vajo, da prošnje Mongolov za sprejem v Mančukuo ne bo mogoče odkloniti. Najbrže je -da-je vse pripravljeno za tako prošnjo ali pa bo prišel kak dogodek, ki bo opravičil vojaško okupacijo.

Poleg tega pa je tudi opa-zati veliko prevažanje voja-štva in tudi mongolski velika-ši prihajajo v glavno mesto Hsinking.

Provincia Čahar je sicer pu-sta dežela in le redko naselje-na, toda je zelo velike važno-sti v slučaju rusko-japonske vojne. V tem slučaju bi mogla Japonska, ko bi bila v posesti Čaharja, preprečiti rusko zve-zo z vzhodno obrambo v Vla-divostoku.

MCADOO-JEVA HČ! IZGINILA

Los Angeles, Cal., 26. okt. — 19 let stara hči senatorja W. G. McAdoo-a Ellen McAdoo je neznano kam izginila in ra-vno tako tudi njen "zaročenec" filmski igralec Rafael Lopez de Onate. Najbrže sta skupaj pobegnila in se poročila. Okr-sodnik jima ni hotel izdati po-ročnega dovoljenja, ker je bil mnenja, da je de Onate malaj-skega pokolenja, vsled česar se po postavi ne more poročiti z Amerikanko.

Njen oče je izjavil, da bo svoji hčeri ustavil njene letne dohodke po \$10,000, ako se po-roči z de Onatejem. Znano je, da je de Onate kot filmski igralec zaslužil na leto komaj \$1000, vsled česar je izključ-no, da bi se sedaj McAdooova hči z njim še hotela poročiti, ako od svojega očeta ne bo do-bivala letnih prispevkov.

Charles O'Neill, ki je načel-nik Government Relations Committee, je rekel:

— Poslanec Lewis (demo-krat iz Marylanda) je objavil, da bo zopet prišla na površje njegova predloga glede pre-mogovne industrije. Tudi to-pot se jih bo dosti zavzelo za trideset urni delovni teden. Government Relations Com-mittee vsled tega predlaga, naj industrija mehkega premoga odločno nastopi proti 30-urne-mu delovnemu tednu.

Pravilnik za industrijo meh-kega premoga je doslej dolo-čal 35 ur dela na teden.

V appalaškem premogov-nem okrožju (v Pennsylvaniji, Ohio in West Virginiji) je bil meseca aprila prostovoljno u-veden 7-urni delovnik. Premo-govne družbe v drugih okra-jih, posebno na Jugu, je k te-mu prisilila NRA.

O'Neillova izjava je še bolj poudarila nasprotje med pre-mogarji in industrijo.

Ameriška Delavska Federa-cija je šele pred kratkim odo-brila 30-urni delovnik za pre-mogovno industrijo. To je sto-rila na odločno zahtevo United Mine Workers, ki so njena najmočnejša organizacija.

C. E. Bockus, predsednik zveze industrijaleev, je rekel z ozirom na NRA pogodbo, da bi vladna kontrola nad premo-govno industrijo izzvala štraj-ke, nemir in bankrot v indu-striji.

Podjetniki so sestavili načrt za sodelovanje pri prodaji premoga. V tem pogledu bodo sledili Appalachian Coals Inc., kateri ne morejo protitrustne postavbe do živga. Pri nji ni udeleženih več kot osemdeset odstotkov krajevne premogov-ne industrije na jugozapadu, vsled česar se je ne more sma-trati za monopol.

"PUSTITI TUJCE PRI MIRU!" — PRAVI HITLER

Berlin, Nemčija, 28. okto-bra. — Na Hitlerjevo povelje je izdala nemška policija po-ziv, ki je bil objavljen v enem nemškem časopisu. Poziv se glasi:

— V zadnjem času se je več-krat zgodilo, da se ljudje nor-čujejo iz tujcev, ki obiskujejo naša mesta. To je vsega obso-janja vredno. To škoduje nem-skemu ugledu v tujini. Neka-teri se norčujejo iz obleke, ki jo nosijo tujcemke. To mora prenehati. Policijska oblast bodoče ne bo trpela takšne kri-tike.

UKRADENA KOŽUHOVINA

Philadelphia, Pa., 27. okto-bra. — V nekem stanovanju je našla policija za šestdeset ti-soč dolarjev ženskih kožuhov. Sedem zamorcev je bilo areti-ranih, ki so priznali, da so bili soudeleženi pri tatvini.

DEVETNAJST ŠPANSKIH VSTAŠEV USMRČENIH

Oviedo, Španija, 27. okto-bra. — V boju z vladnimi četa-mi pri Brienmes je bilo danes usmrčenih devetnajst špan-skih vstašev. Vstaši so bili po-zadnji neuspeli revoluciji po-begnili v gore.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 (A Corporation)
 Frank Mahler, President L. Benedik, Treas.
 Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 Za celo leto velja za Ameriko in
 Za New York za celo leto \$7.00
 Za pol leta \$3.50
 Za pol leta \$3.50
 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
 Za pol leta \$3.50
 Subscription Yearly \$6.00
 Advertisement on Agreement
 "Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
 Poslani brez podpisa in osebnosti se ne pričujejo. Denar naj se blagovno
 pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
 nam tudi preloži bivalno naznanilo, da hitreje najdemo naslovnik.
 "GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: CHelsea 3-3878

ALEKSANDER IN BOLJŠEVIKI

Po smrti jugoslovanskega kralja Aleksandra je bilo čuti razne glasove.

Z malimi izjemami je dala javnost pokojniku zaslužen kredit.

Značilno je, kaj misli o njem oficijelna boljševiska Rusija, ki nima niti najmanjšega povoda, da bi se njegovega spomina laskala in ga poveljevala.

Dne 14. oktobra so se zbrali v komunističnem domu Moskvi k svečanemu žalnemu zboru vsi člani sovjetske vlade, najvišji funkcionarji komunistične stranke, zastopstva organizacij, celokupni diplomatski zbor ter generaliteta sovjetske armade.

Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov je imel pri tej priliki govor, ki so ga prenašale vse sovjetske radiopostaje.

V svojem govoru je Litvinov orisal lik pokojnega jugoslovanskega vladarja kot državnika, voditelja naroda in kot vojskovodjo.

Pondarjajoč, da je pokojni kralj Aleksander pripeljal jugoslovansko državno ladjo skozi vse poveljne viharje v mirno pristanišče ter otvoril pot k srečni bodočnosti in blagostanju jugoslovanskega naroda, je posebno podčrtal ogromno vlogo, ki jo je igral pokojni jugoslovanski kralj kot graditelj miru v Evropi.

Litvinov je pri tem namignil, da je pomirjenje Balkana, ki je postal v zadnjem času najmirnejši kotiček evropske celine, v največji meri zasluža kralja Aleksandra.

Evropski mir je imel v kralju Aleksandru neomajnega zagovornika, in zločinski streli, ki jih obsoja ves svet, so ga zadeli v trenutku, ko je bil na poslu, da krona svoje delo z novim uspehom pomirjenja in mednarodnega sodelovanja.

Pokojni jugoslovanski vladar — je rekel Litvinov, — je bil v resnici narodni vladar in vzor državnika, ki zasluži, da bi mu sledili po njegovi poti vsi, ki jim je mir in mednarodno sodelovanje res pri sreči.

Žalni zbor je počastil spomin pokojnega jugoslovanskega kralja s trikratnim "Slava!", nakar je godba začela jugoslovansko državno himno.

Tako vidnega izraza spoštovanja do pokojnega kralja in sočustvovanja z jugoslovanskim narodom v komunistični Moskvi ni pač nikdo pričakoval in je zato tem značilnejše in pomembnejše.

Sovjetska vlada je sklenila poslati na pogreb jugoslovanskega kralja svojega posebnega zastopnika ter je v to svrhu pooblastila delegata Zembeka, ki je takoj odpotoval v Beograd.

ORGANIZACIJA, KI ZASLUŽI VSO PODPORO

Ravnatelj Foreign Language Information Service, nam je poslal pismo, ki ga objavljamo v celoti in pozivamo rojake, naj vpoštevajo prošnjo, ki je vsebovana v njem.

Gospod urednik:
 Prosim Vas za prostor v Vašem cenjenem listu v svrhu prošnje na Vaše cenjene čitatelje. Ker je Bruno Hauptmann, zapleten v Lindberghovo afero, inozemec, ki se nezakonito nahaja v Združenih državah, je začela gonja, da se naši priseljeniški zakoni postorijo in da se uvele registracija vseh inozemcev. Proti inozemcem, naj bodo inozemci ali pa državljani, treba seveda postopati z vso strogostjo zakona, da se javnost zaščiti pred njihovimi zločinstvi.

Zgornje zahteve pa dajejo vtis kot da bi bila zaščita občinstva bolj potrebna napram inozemcem nego državljanom. To je neumnost in krivičnost. Narodni odbor o spoštovanju in izvrševanju zakonov, ki ga je bil imenoval predsednik Hoover, je z veliko pažnjo pričel vse to vprašanje, in prišel do zaključka, da "razumno so svojim številom priseljenici počinjajo manj zločinov kot tu rodni Amerikanci". Ako je registracija zaželjena, naj vključuje vse in ne samo inozemce. Pri tem pa treba tudi naglašati, da so na podlagi obstoječih zakonov mogli deportirati Hauptmanna vsak čas, odkar je sem prišel. Ni torej mogoče pripisati njegovo bivanje v Ameriki pomanjkanju potrebnih zakonov.

S tem ni rečeno, da naši deportacijski zakoni ne potrebujejo popravkov. Ravno nasprotno. V nekaterih smereh niso odredbe zadostne stroge, v drugih pa so vzrok nepotrebnega trpljenja. Imamo nemajhno število zločincev, ki se jo obstoječih zakonih ne dajejo deportirati. Nikdo v Ameriki ne želi morda toliko kot priseljenici sami, da se takim zločincem stopi na prste, ker njihovo bivanje med nami meče grodo svetlo na vse priseljenice in vzbuja med nekaterimi Amerikanci predsodke napram vsem priseljenicem. U. S. Department of Labor je prejšnjemu kongresu priporočil, da se neke tebične zapreke napram deportaciji takih inozemcev odpravijo, tako da inozemec, ki je bil dvakrat ali večkrat kaznovan radi zločina, vsebujočega moralno pokvarjenost, bi mogel biti deportiran vsak čas. To je pravično in zaželjeno in je pričakovati, da prihodnje zasedanje kongresa sprejme ta priporočila.

Na drugi strani pa je potrebno popraviti nekatere težave sedanjih deportacijskih zakonov. Na primer zdi se kruto, da je vlada prisiljena deportirati takega inozemca, kot je bil Andrej C.

Andrej je zakonitim potom prišel v Združene države pred devetimi leti. Tri leta nazaj se je oženil in šel v Kanado na ženitovansko potovanje. Leto kasneje je oboleva na jetiki in moral je oditi v javen sanatorij. Toliko se je tam okrevljal, da je mogel zopet delati in vzdrževati ženo, očeta in mater, ki so z njim živeli.

Žalibog je Andrejeva bolezen izčrpala vse njegove prihodnje, da ni mogel plačati za bolnišnično oskrbo. Vsled tega

je padel na breme javnega dobrodelstva, t. j. postal je "public charge". Ker se je to zgodilo tekom petih let po zadnjem prihodu v Združene države (kajti dognalo se je, da je bil medtem v Kanadi), je bil podvržen deportaciji. To vse se zdi neverjetno, ali zakon to jasno odreja, in je ni oblasti, ki bi mogla preprečiti njegovo deportacijo. Jasno je, da v takih slučajih bi morala vlada imeti pravico diskrecije, da more ustaviti in preprečiti deportacijo.

Foreign Language Information Service — skratka FLIS — se prizadeva za uzakonitev takih sprememb. Tudi se prizadeva za ublaženje nekaterih drugih deportacijskih predpisov. Ta organizacija se protivi proti registraciji inozemcev, kakor tudi proti vsem zahtevam, ki so krivično naprejene napram tujerodcem. Ona zahteva, da se dovoli legalizacija bivanja vseh inozemcev, ki so prišli nezakonito, a so dobrega moralnega značaja in niso podvrženi deportaciji, tako da morejo po postati ameriški državljani.

To zakonodajno delovanje je le en del aktivnosti FLIS-a. Mnogo čitateljev Vašega lista gotovo ve za članke, ki jih FLIS redovito objavlja. Mnogi so se tudi direktno obrnili na FLIS in zaprosili navodila v stvareh naturalizacije, imigracije in drugih. FLIS rad sprejema taka pisma in točno odgovarja. Na drugi strani FLIS uporablja tisk in govorniško tribuno, da spozna ameriško javnost s prispevki priseljenec v ustvarjanju moderne Amerike, kar ameriška javnost uvaža in priznava.

Vse to delovanje organizacije se izvaja s pomočjo prostovoljnih prispevkov in članarine. Dandanes obstoja resna potreba za sredstva, da se to delo nadaljuje in da se uresniči dosedanje delovanje za spremembo raznih zakonov v bodočem zasedanju kongresa.

Kdorkoli izmed Vaših čitateljev želi, da se navedeni zakoni spremenijo, da se nadaljuje borba za pravice priseljenec in da se drugače udeleži delovanja te organizacije, je zaročen, da pomaga. Kakorkoli skromen naj bo prispevek ali članarina od dveh dolarjev ali več, pošljite čim prej na F. L. I. S., 222 Fourth Avenue, New York City.

Read Lewis,
 Director F. L. I. S.
 New York City, Oct., 25, 1934.

Gledališče-Glasba-Kino

OPERA V HIPPODROME.

Kot je naznanil Max Rabinoff, ravnatelj Cosmopolitan Opera Association, bo pričeni s tekočim tednom v New York Hippodrome vsak teden pet opernih predstav — štiri zvečer in ena popoldne.

Na programu sta dve novi predstavi za to sezono, namreč nocoj Noniuszkiova "Halka" v poljskimi in Verdijeve "La Traviata" v petek zvečer.

Trije umetniki bodo prvič nastopili in sicer Miss Edis de Philippe, Mr. Lorenzo Poerio in Miss Paula Autori.

Vse Verdijeve opere bo dirigiral Cesare Sodero.

V četrtek zvečer ob 8.15 bo Verdijeve "Aida";

v petek zvečer ob 8.15 Verdijeve opera v italijanskini "La Traviata";

v soboto popoldne ob 2.15 Gounodova opera v francoščini "Faust";

v soboto zvečer ob 8.30 Verdijeve opera v italijanskini "Il Trovatore";

v nedeljo zvečer ob 8.30 Verdijeve opera v italijanskini "Rigoletto".

Cene so zmerne.

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1935

IMAMO V ZALOGI

Cena 25c

s poštino vred.

V kratkem bo gotov
 Slovensko-Amerikanski
 KOLEDAR za l. 1935
 Cena 50c

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
 New York, N. Y.

ŽIV MAGNET

V Londonu je umrl neki J. Morton, človek, ki so ga imenovali "živi magnet". Po poklicu je bil bančni uradnik, a njegove smrti ne oblažuje samo neštevilni prijatelji, ampak tudi mnogi raziskovalci, ki jim je Morton pomenil svojevrstno uganko narave. Mož je imel lastnosti, ki so ga delale v očeh biologov in fizikov v dobesednem pomenu "privlačnega".

Pokojnik je bil obdarjen namreč s privlačno silo, kakršna je dana drugače samo magnetom. Učenjaki, ki so z njim izvršili najrazličnejše poskuse, so potrdili, da tiči v njegovih rokah sila, ki je sorodna sili železnih magnetov, a v svojem bistvu popolnoma neumljiva.

Že v otroških letih je mogel Morton samo s tem, da je magnetni igli približal desno roko, iglo odkloniti v poljubno smer. Majhni delci kovine in železni opilki so se lepili nanjo, kakor da drži močan magnet. Ne fiziki, ne zdravnik niso mogli pojasniti tega pojava, sleparija pa je bila izključena, ker so ga pred vsakim poskusom natančno preiskali.

Sicer pa Mortonov primer ni edinstven v zgodovini magnetizma. Danski medij Peter Johansen je bil še bolj magnetični nego Morton. Če je nasul železnih opilkov na stekleno ploščo in jim približal roko, so začeli plesati in so se končno razvrstili v tistih harmoničnih likih, ki jih povzroča inace samo močan jekleni magnet. V Johansenovi družini sta bila dva brata, ki sta bila obdarjena z isto lastnostjo. Čudno, je bilo tudi to, da je njegovo telo v temnem prostoru izžarevalo modrikasto svetlobo, ki je obdajala v podobi trikotnika, kroga ali elipse zlasti njegovo čelo, obe roki in prsi.

Po Mortonovi smrti ni na zemlji nobenega človeka s takimi čudnimi magnetskimi last-

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

— Anton Seme, rudar v Leadville, Colo., star 46 let, je zadnje dni ustrelil svojo ženo in potem je z istim orožjem ubil se sebe. Seme je bil že štiri leta brez dela in v družini je bilo dosti prepira. Nesrečnika zapuščata osem odraslih otrok. Seme je bil doma iz Slivnice pri Grosuplju, njegova žena pa iz St. Jerneja. V Ameriki sta bila okrog 30 let.

— V Red Star. W. Va., je bil rudar Joe Rolih 18. oktobra žrtve težke nesreče pri delu pod zemljo. Skale, ki so se zrušile nanj, so ga preselele na tri kose. Doma je bil iz Zema na Primorskem in če ima kaj sorodnikov v Ameriki, ni znano. Pokopan je bil civilno z veliko udeležbo na novem pokopališču Oak Hillu. Pokojnik je imel kompanijsko zavarovalnino in če katerega sorodnika to zanima, naj piše na sledeči naslov: — J. P. Wise, Box 48, Red Star, W. Va.

MRAVLJE USMRILE ČLOVEKA

Loveci, ki so v nekem gozdu v okolici češkega Chrudna zasledovali divje lovec, so začeli nekje v goščavi tiho ječanje. Ko so prišli bližje, so našli tam z listjem in suhljadjo pokritega mladega človeka, ki je kazal le še šibke znake življenja.

Groza jih je bila, kajti njegov obraz je bil ves razjeden, a njegovo telo, ko so ga odkrili, ena sama rana. Kaj se je bilo zgodilo z njim, so takoj dognali, kajti iz njegove obleke so se zakadile v lovec cele armade izredno velikih mravelj in jih začele pikati s takšno besnostjo, da so se jih komaj ubranili.

Bilo je očitno, da si je bil mladi mož, morda kakšen potepuh, poiskal tu prenočišča in so ga mravelje napadle v spajnico. Škodovali mu pa niso toliko njih ugrizi, kolikor mravljinčja kislina, s katero so ga obrizgale. To so ugotovili tudi zdravniki v bolnišnici, kamor so mladega moža, čigar identitete še niso dognali, prepeklili in kjer je tudi kmalu potem umrl, ne da bi prišel k zavesti. Mravljinčji strup je zelo soroden čebelnemu strupu in če pomislimo, da more človek umreti od pikov večjega števila čebel, nam postane tragedija, ki se je odigrala v tistem gozdu, popolnoma razumljiva.

Nostmi. Njegovi prijatelji so sklenili, da bodo na njegov grob postavili kamen, ki bo v svoji obliki spominjal na magnet. Ta kamen naj vzbuja spomin na Mortona, "magnetnega človeka" ali "živega magnet".

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne skušnje Vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi pranje za povratna dovoljenja, potna lista, vizeja in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlagajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu povratna dovoljenja, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in snatavljanje Vam, da boste počeni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
 216 West 18th Street
 New York, N. Y.

Peter Zgaga

Pa res nisem vedel, da imam toliko preroškega duha v sebi. Pred par tedni sem prerokoval, da pri irski loteriji ne bo zadel noben Slovenec. Včerajšnje poročilo je potrdilo mojo prerokbo.

Saj sem rekel: — Ratovnik and Company so napravili irskim oblastim toliko truble, da so Slovenci enkrat za vselej izključeni iz vrste dobitnikov.

Postaven fant, ki je bil na glasu, da lazi za poročenimi ženskami, je popoldne izostal z dela in se odpravil na presrečno pot.

V bližini hiše se je igral otrok njegove izvoljenke.

— Ali je mama doma? — ga je prilizljeno vprašal.

— Ja, je doma — je odvrnil nadebudni sinko.

— Na, tukaj imaš pol dolarja in pojdi po kendo. Pa moraš iti štiri bloke daleč, ker šele v petem bloku zares dober kendo prodajajo. Počasi hodi, da se ne prehladiš in ves kendo poje, predno prideš v hišo, ker nočem, da bi mama vedela, da sem te tretal.

Fantek je spravil pol dolarja v žep ter počasi odšel. Na vogalu je pa zaklical zaljubljenec:

— Hvala lepa za pol dolarja, ker sem Ti povedal, da je mama doma. Ali mi daš še pol dolarja, če Ti povem, da je danes popoldne tudi papa doma. — Prekleti smrkevec! — je zamrmral zaljubljenec ter se jezen odpravil proti domu.

Zakon je težka veriga, ki jo morata vedno dva prenašati. V nekaterih slučajih jo pa prenašajo tudi trije.

Star skopuh se je oženil z lepim mladim dekletom. Denarja se je bila polakomnila, sicer bi ga ne bila vzela. Kunal se je pa prepričala, da ji ob njegovi strani ne bodo rožice evetele.

Z busom sta se podala na poročno potovanje: dve uri tja in dve uri nazaj; to je bilo vse. Predno sta stopila v bus, je kupil tablico čokolade. Dva kosčka je odlomil ter enega dal ženi, drugega pa sam pojedel. Ostanek čokolade je lepo zavil in previdno spravil v žep. Pri tem je ženi pomembno pomežiknil in dejal: — To bo pa za najine otroke.

— Kdo ve, kakšni klobuki bodo to zimo moderni! — je vzklila žena in proseče pogledala svojega moža.

— Letos bodo moderni taki in taki — je odvrnil mož. — Taki, ki ne bodo tebi povšeči, in taki, ki ti jih jaz kupiti ne bom mogel.

Ženin je rekel nevesti:

— Verjemi, da nimam poguma iti k tvojemu očetu in mu povedati, da nimam nobenega denarja, pač pa cel kup dolgov.

— Oh — je vzklila nevesta, kako strahopetni ste možki! Mislila sem, da si bolj korajžen kot je moj oče, zdaj pa vem, da ste vsi enaki strahopetci. Tudi moj oče namreč nima korajže, da bi ti povedal, da nima denarja, pač pa cel kup dolgov.

Neki rojak me je vprašal, kako se špekulira na borzi. Ker v denarnih zadevah nisem prav poseben veščak, ne vem, kako bi mu odgovoril. Toda zdi se mi, da je stvar naslednja:

— Kupi nekaj, česar ne dobiš, z denarjem, ki ga nimaš, potem pa prodaj, česar nimaš nikdar imel, za višjo ceno kot je vredno.

To je najboljši nasvet, ki ti ga morem dati. Poskusi, mogoče se ti posreči. Nekaterim se je že.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.60	Lir 300
\$12.25	Din. 500	\$82.20	Lir 500
\$24.25	Din. 1000	\$176.	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v diparjih ali listih dovoljujejo se bolje pogajati.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM	
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.75
\$15.—	\$15.75
\$20.—	\$20.75
\$25.—	\$25.75
\$30.—	\$30.75
\$35.—	\$35.75
\$40.—	\$40.75
\$45.—	\$45.75
\$50.—	\$50.75

Prejemnik doli v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna manjša izvršitev po Cable Letter za priplačilo \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PAIN-EXPELLER
 Zoper vse bolečine mišic
 zahtevajte avtorizirani ANCHOR
PAIN-EXPELLER
 Pain-Expeller vedno prinese bolečino
KILLS PAIN

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. P. ČEHOV:

ZIVCI

Arhitekt Dimitrij Osipovič Vaksin se je vrnil v svojo vilu z nenavadno živimi vtisi s spiritistične seje. Ko se je slahil in legal v posteljo, je nehote razmišljal o vsem, kar je videl in slišal. Same strašne reči! Govorili so bili o mrtvecih, strahovih in pokojnikih. Med drugimi so klicali tudi njegovega strica Kladivja Mironoviča, ki mu je bil nekoč svetovalec, naj za časa izroči hišo svoji ženi, ki se trenutno mudi v Trojici.

— Joj, joj, koliko tajnosti in strašnih reči je v prirodi! — modroval sam s seboj Vaksin, ko je legal v posteljo. A najhujša je ta negotovost, ki človeka popolnoma ubija.

Udarilo je polnoči. Rdeči plamen lučke je obseval ikone in veliko sliko Kladivja Mironoviča, ki je visela prav na nasprotni strani arhitektove postelje.

— Kaj če bi se v to sliko nanadoma vselila duša Kladivja Mironoviča, in bi oživila? Ah kaj, neumnost! Predsodek ne zrele pameti!

Vendar se je iz opreznosti Kladivj Mironovič pokrtil z odoje čez glavo. A glej, zdaj v temi ga je prejel tisti mrlč, ki se je bil obrnil v grobu. Pojavilo se je tudi obličje pokojne znanke, obraz prijatelja, ki se je bil obesil in znana gospodična, ki se je bila utopila.

Cez nekaj časa je arhitekt pomolil glavo izpod odeje in dihnil:

— Kakšen vrag me pa jaše? Strah me je kakor otroka — za prazen nič.

Tik... tak... tik... tak... je tiktakala ura ne steni. Z daljnega pokopališča se je oglašil zvon. Moj Bog, kako žalosten je bil njegov glas! In Vaksina je jela spreletati mrševica. Zdalj... čuj! Tik nad glavo je nekdo dihnil. Kdo je? Nič glasu, nič odgovora. A, to je on, stric Kladivj... Šepeče... Stopil je iz okvirja!

Vaksin si ni mogel kaj, da ne bi prijel za zvonce in pozvonil. Derrin je dejal zvonček.

Prišla je postrežnica, čemer-na in mrmrava ženska, in vprašala:

— Dimitrij Osipovič, was wollen Sie?

— Rozalija Karlovna, recite Gavrilu, naj pride k meni. Zakaj ste prišli sami? Kje je Glafira?

Gavrila ste poslali v mesto, za Glafiro pa ne vem, kje je nocoj. Razen mene ni nikogar v hiši. Was wollen Sie?

— Jaz, — hočem reči, — on... Prosim vas, stopite bliže, kaj se sramujete? Sedite, matuška! — Kaj sem hotel reči? — Je dejal Dimitrij Osipovič in se za trenutek zazel v stricevo sliko.

— Oh da, saj res, ko pojde sluga v mesto, naj prinese — čakajte no, kaj naj že prinese — Tak sedite vendar! Počakajte, da se spomnim. Se bom že česa domislil!

— Ne bom čakala. Za gospodično se ne spodobi, da bi stala v sobi moškega.

Rozalija Karlovna se je naglo obrnila in odšla skozi vrata. Vaksina pa je postalo v tistem trenutku sram malodušnosti in je zopet potegnil odejo čez glavo. Minilo je deset minut... potem...

— Zopet jo bom klical, vrag jo vzemi! — je pomislil arhitekt. — Hlinil se bom, da mi je slabo in ji bom velel prinesiti kakršnokoli kapljico. Zakaj — vraga! — stric tam na steni obrača oči...

Vaksin je segel po zvonce in pozvonil. Čakal je trenutek, dva trenutka, še delj... Nič odziva. Nazadnje je vstal iz postelje in odšel v sami srajci v deklino sobo.

— Rozalija Karlovna! — jo je jel budit. — Rozalija Karlovna! Kaj, tako trdno spite pri vragu? Meni... meni... je slabo. Dajte mi kapljice...

Nič odgovora. Tišina vse na okoli.

In Dimitrij Osipovič je začel govoriti s samim seboj:

— Čemu ta sramežljivost, kadar je gospodar bolan? To je res čudno! Menda ste dovolj stari, da se sami ni treba sramovati, če vas kliče gospodar!

Rozalija se tedaj izda in reče:

— Gospod, povedala bom

vse gospe, kakor hitro se vrne iz Trojice. Tudi tedaj, ko sem služila pri baronu Anzigu — bilo je nekako pred desetimi leti — je prišel baron k meni po užgalice! Šla sem k baronici in sem ji vse povedala... Kaj pa mislite o meni? Jaz sem pošeno dekle!

— Vrag vzemi vas in vaše poštenje! Jaz potrebujem kapljice!

— Vaša gospa je dobra, poštena ženska. Morate jo ljubiti. Res, morate! Jaz se ji nočem zameriti, nočem, slišite!

— Rozalija, vi ste budalo!

Strašna omejena ženska! Po teh besedah se je hotel vrniti v svojo sobo, a ni imel moči, da bi to izvršil. Kaj je hotel storiti?

Udarilo je dve po polnoči. Na hodniku je iz vsakega kota bučilo vanj nekaj mrkega, temnega... Glej peklenščka, že ga nekaj vleče za rokav!

— Pojdi k vragu! Rozalija Karlovna!

Nič odziva. Zopet je pokušal v njeno sobo. Toda poštena Nemka ne da besede in smrči, kakor bi žagala drva.

Dimitrij Osipovič si ne ve sveta. V srajci, kakor je, sede na njeno košaro. Mislil si pač, da je boljše biti v bližini živega bitja, čeprav spi, kakor pa v bližini slike, ki obrača oči.

— Spi, le spi, Švabica! Malo bom posedel tukaj pri tebi, ko se bo jelo sytati, pa odidem iz sobe.

Na koš naslonjen je jel razmišljati o vsem mogočem. Vidiš, si je rekel, to so živeci. Jaz na primer sem pameten človek. Pa si ne morem pomagati. Saj me je sram. Pa kaj, ko si ne morem pomagati!

Mirno in umerjeno dihanje Rozalije Karlovne ga je trenutno pomirilo. Slednjič se je utrudil in zadremal.

Okoli šestih zjutraj se je vrnila iz Trojice njegova žena. Ker ni našla moža v spalnici je namerila korak naravnost v postrežnično sobo, da bi jo vprašala, kje je Dimitrij Osipovič. In glej, kakšen prizor se je ponudil njenim očem! Na postelji je ležala, vsa razgaljena zaradi vročine Rozalija

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

Karlovna. Tik zraven nje je spal na pleteni košari njen mož. Bil je v sami srajci.

Kaj je na to rekla žena in kakšen je bil obraz spečega moža, ko se je zbudil in pred seboj zagledal svojo ženo, o tem naj pripovedujejo drugi. Stvar prekaša moje moči, zato odložim pero in ga prepustim drugim.

INDIJANSKA KUHINJA

O različnih jedilih, ki si jih pripravljajo peruanski Indijanci, piše kečuanški učitelj Mejia Xesspe. Izbira jedil je zelo bogata. Indijanci poznajo nad 160 jedil iz sočivja, sadja in raznih poljskih pridelkov, ter nad 90 jedil iz mesa divjih živali, školjk in žab. Večina rastlinskih jedil se pripravljajo iz koruze in krompirja. Koruzo peko, kuhajo ali pražijo, mešajo pa tudi z drugimi rastlinami ali mesnim sokom, jedo jo v obliki testa iz moke, v juhi in sploh na najrazličnejše načine. Krompir, ki ga poznajo peruanski Indijanci v 20 vrstah, jedo kuhan, pečen, sušen, dušen, v mesnem soku, v juhi, z mesom, s poprom ali sladkorjem.

Meso kuhajo ali pa peko na ražnju. Iz mesa znajo delati tudi paštete. Mnogo jedil pripravljajo iz rib. Xesspe našteva 36 ribjih jedil, izmed katerih mnoge še nimajo niti španskega, niti znanstvenega imena. Enako je tudi s školjkami, raki in žabami. Posebno radi jedo peruanski Indijanci potično žabo. V nekaterih pokrajinah so jim žabe glavna hrana. Kuhajo tudi žabjo juho, ki jo vozijo v mesto na trg.

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

— Oh, gospod... kdo bi pa mogel to prebrati?... je dejal Peter. In otožno je pripomnil:

— Mar ni to res?... Dolgo sem si prizadeval, da bi ljudje pozabili, da je moj oče umrl na morišču; od otroških let sem se trudil in napenjal vse sile, da bi pozabil, kdo sem... Vse je bilo zaman... Vsi so mi obračali hrbet... zaničevali so me... kot da sem storil zločin, ki teži nas vse.

— Motite se, — je odgovoril zdravnik, — vsi vas niso prezirali; poznam nekoga, ki je vas smatral za poštenega in značajnega fanta in ki je neprestano mislil na to, da ste se ga usmili, ko je prenašal najhujše muke; nikoli ta oseba ni pozabila, da ste jo skušali rešiti iz rok... tiste, ki je zlorabljala slepoto nesrečnega otroka in napravila iz nje mučenico. Za tisto prijatelj, ki o nji govorim, še daleč niste bili sin usmrčenega Frocharda.

— O, ker tega ni vedela! — ga je prebil brusar.

— No, torej, paziti bo treba, da nikoli ne zve te resnice... To skrb prevzamem jaz!

— Vi, gospod?... Čemu pa, saj... saj je ne bom nikoli več videl.

— Kdo ve?

— Kaj pa hočete reči s tem, plemeniti gospod?

— Za vas se prične novo življenje... Če sem danes sklenil pomagati vam, sem storil to zato, ker se hočem resno zavzeti za vašo bodočnost.

Peter ni vedel, kaj bi mislil o tej skrbi za ubogo njegovo osebo. Hotel se je zahvaliti svojemu dobrotniku, pa ni našel pravih besed, da bi izrazil vse to, kar je čutil.

To, kar mu je povedal zdravnik o Luizi, ga je hudo zbegalo. Temno, nejasno se mu je pokazalo upanje, da se bodo morda njegove sanje uresničile.

Kaj!... Ali bi se lahko zgodilo, da bi se zopet sestaj s svojo drago varovanko, s tem angelskim bitjem, ki je ob njegovi strani okusil trenutke tajne radosti, ne da bi si upal priznati njih varok?

Še vedno mu je zvenel v ušesih glas, ki je nekoč tako nežno govoril z njim... Končno bo morda zopet videl njo, ki mu jo je bilo naključje nekega dne privedlo na pot, da bi mu lajšala težko življenje; njo, ki je samo njena navzočnost izvalila na njegove ustne te-le besede upanja in tolažbe: "Zdi se mi, da sem zdaj manj osamljen na svetu."

Mar mu ni Previdnost sama pokazala gostoljubno hišo, kjer je bila našla Luiza zaščitnika?

Ah, ko bi vse to bilo res! Ko bi se dobri zdravnik res zavzel zanj! A zakaj bi se ne? Kakšen povod je imel za to, da bi dvomil o iskrenosti zdravnikovih besed?

Saj končno zdravnik ni bil dolžan bodriti in tolažiti ga. Torej je moral resnično sočustvovati z njim, zanimati se zanj.

Kar se je Peter zdramil iz svojih misli. Zdravnik je bil odprl vrata, da bi spregovoril s kočijažem.

Potem se je pa vrnil na svoje mesto kraj Petra, rekoč:

— Po tehtnem predvaru, prijatelj, sem sklenil odkloniti vam zavetišče pod svojo streho. V interesu vaše bodočnosti ni, da bi bila moja služinčad pončena o vaši preteklosti.

Peter ga je presenečeno poslušal. Zelo rad bi bil vprašal svojega dobrotnika, toda dolžno spoštovanje mu ni dopuščalo.

Zdravnik mu je pa sam povedal vse, kar ga je zanimalo.

— Kočijažu sem velel, naj naju odpelje v bolnico v St. Louis. Tam ostanete nekaj dni, dokler se ne odločim.

Kočija je zavila proti bolnici. Ko se je ustavila pred vhodom, je hotel Peter vstati. Toda zdravnik ga je zadržal, rekoč:

— Počakajte tu, dokler ne pošljem po vas.

Peter je sedel nazaj v kočijo in njegovo presenečenje je naraščalo od trenutka do trenutka. Kmalu so se vrata kočije odprla in pred njimi se je pojavil vratar bolnice.

— Pojdite z menoj, fant, — je dejal. In odvedel je Petra v zdravnikov kabinet. Videč na pragu svojega varovanja, ki je

sepal bolj kot sicer, mu je dejal zdravnik smeje:

— Ta noga te zelo moti, je-li? No, bomo pa poskusili naravnati jo.

— Na... naravnati... jo! — je vzkliknil Peter ves iz sebe od presenečenja.

— Da, in to še ni vse, kar nameravam storiti s teboj; zaenkrat se pa moraš pomiriti, fant, malo prigrizniti, mnogo spati in trdno upati v lepšo bodočnost.

Peter si je obrisal solzo, ki mu je bila kapila iz očesa.

— V lepšo bodočnost!... je vzdihnil. Toda zdravnik je vzkliknil strogo:

— Nikar se ne emerite! Solzavih ljudi nimam rad.

Potem se je pa obrnil k vratarju.

— Obržite tega fanta nekaj časa pri sebi. Kmalu ga bom zopet videl. Dajte mu sobo v svojem stanovanju.

— Zgodilo se bo po vaši volji, gospod.

— In skrbite, da bo imel dovolj jesti.

— Skrbel bom zanj kakor zase in za svojo družinico.

— Preskrbite mu takoj drugo obleko.

— Vse bo storjeno, gospod doktor, — je odgovoril vratar.

— Na skorajšnje svidenje... Ludvik Raymond, — je dejal zdravnik prijazno in položil Petru roko na ramo.

— Ludvik... Raymond, — je zašepetal Peter presenečeno.

— Da, — je odgovoril zdravnik, — mar ni to tvoje ime?

In tiho je pripomnil:

— Tako se bo pisal odslej sin usmrčenega morika.

In Peter je molče gledal zdravnika; njegovo presenečenje je bilo vedno večje. Na zdravnikov migljaj ga je vratar odvedel v svoje stanovanje.

Zdravnik se je pa vrnil iz bolnice v svojo kočijo.

Od tistega dne Luiza ni več slišala po svojih okni Petrovih klicev.

Ubogo dekle je postalo od tistega dne tudi bolj zamišljeno, kot se je spodobilo to nji, ki je bila zopet našla družico iz otroških let in torej ni imela nobenega povoda pritoževati se.

Grofica je kmalu začela vznemirjati Luizin zamišljenost, ki je postajala od dne do dne mračnejša.

Z materinsko nežnostjo je vprašala Luizo, kaj ji je.

— Nič mi ni, gospa grofica, — je odgovorila Luiza. — Česa bi si mogla še želeči, ko ste me pa obsuli s svojo lobljivostjo?

In Luiza si je od tistega trenutka prizadevala biti manj zamišljena, kadar jo je videla grofica.

Toda budno materino oko se ni dalo tako lahko premotiti. Grofica je bila sklenila prositi zdravnika, da bi se zanimal za čudno Luizino vedenje.

— Gospod doktor, — mu je dejala nekega dne, — nestrpmo sem vas pričakovala.

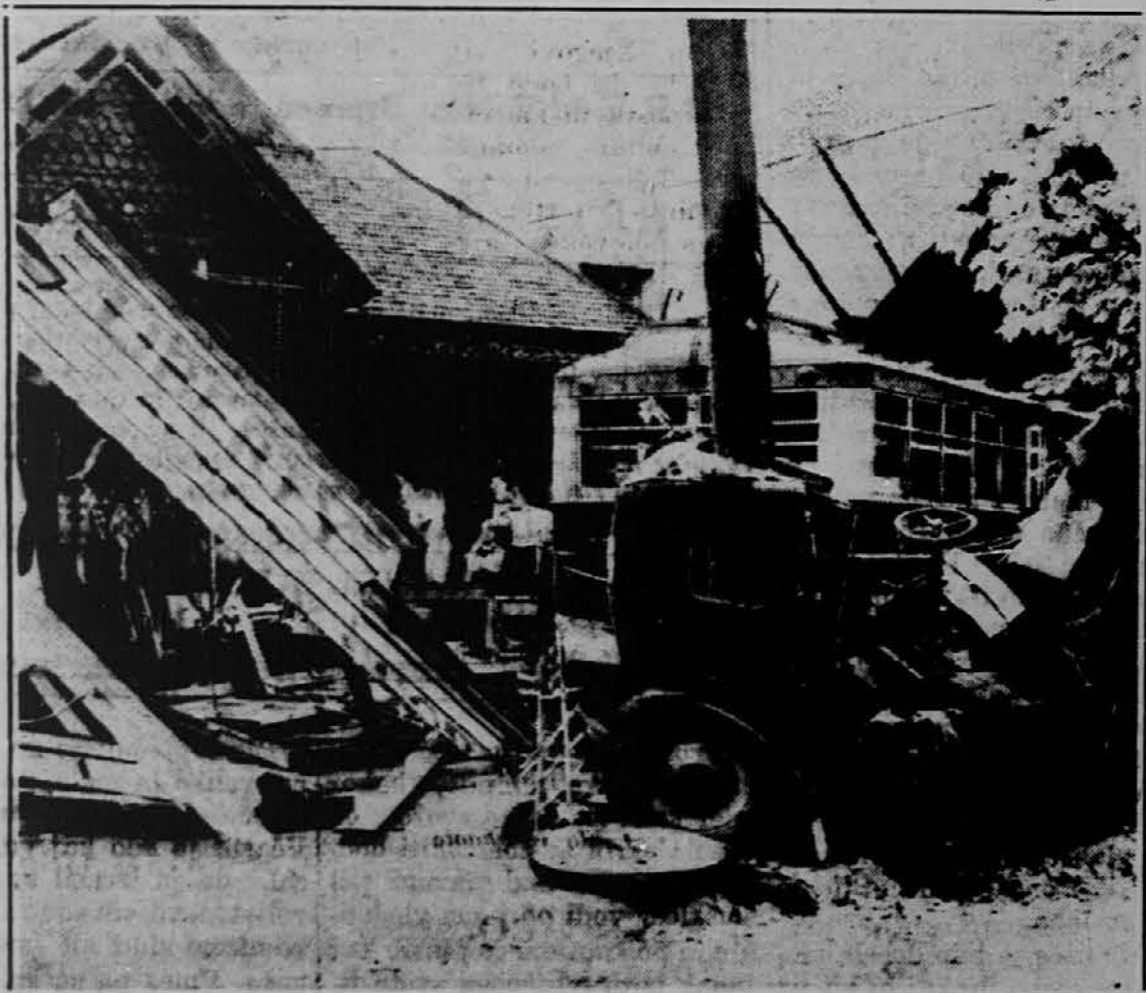
— Pa vendar ne zavoljo sebe, gospa grofica, — jo je prebil zdravnik, — saj ste čudovito hitro premagali tajno moč, ki je polagoma razjedala vaše sile... To je skoraj čudež, da ste tako hitro okrevali.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Štiri osebe so dobile le malenkostne poškodbe, ko je v Salt Lake City, Utah, električni bus zdrčal s ceste ter popolnoma porušil leseno brivnico ter razbil prazen avtomobil, ki se je nahajal pred njo.

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

6

— Za ta slučaj vem za kraj, kot zadnja leta, daleč od doma.

— Kraj? Da! Toda ne tak, kot pri Purčlerju! Tristo šilingov na leto, vse prosto, dvakrat na leto nova obleka in Božič, kakoršnega ne napravi noben grof v celi deželi! Kaj misliš? — Tedaj pa zadoni po travnikih navzdol klie in nerazločno je bilo slišati, kot bi nekdo klical Purčlerjevo ime. Vsi pogledajo tja. Nad travniki opazijo moško postavbo, ki jo je bilo videti v črnih obrisih proti svetlemu nebu. Maha z obema rokama in vpije kot norec. — Kdo more to biti? — vpraša Purčler in vzame iz nahrbtnika daljnogled.

Vrona pa je moža že spoznala.

— Daksenov Žorž! — In zopet prične delati. S tem imenom je bila za njo stvar rešena. Toda med njenimi obrvmi je bila brazda in temno gledajo njene rjave oči. Tega napolnilega, napolnjenega obraza dekletu ni bilo zameriti. Čelo Žorževi prijateljici niso mogli o njem kaj dobrega povedati — razun; da je bil prijazen fant, pri tem lepo zraščan z živimi, črnimi očmi, izpod nosa pa so mu kot izvijaje štrlele nasukane brke. Drugače pa je imel Žorž malo dobrih lastnosti. Njegova največja napaka, iz katere so rastle vse druge slabe stvari kot gobe na mokrem mahu, je bila njegova brezmejna lahkomišljenost, ki je že pogosto izbila sodo dno. Kar se ga je lotil moralčen maček, kar pa se je le redko zgodilo, je imel navado z vzdihom reči: — Prezgodaj sem izgubil očeta in mater; pri vsaki jedi sem še potreboval pošteno palico. Mogoče bi kaj pomagalo!

Toda palica je bila za njim že mnogo let, ko so mu stariši na najlepšem kraju v vasi zapustili lepo hišo in dobro idolo kovačijo. Tedaj je bil star devetnajst let in ravno zrel za modro suknjo. Tekom njegovih vojaških let je njegovo obrt opravljal njegov bratranec in ko se je Žorž vrnil z dolginimi brkami iz mesta, je nekaj tednov izgledalo, kot bi v kovačnici pričelo novo, veselo življenje. Samo nekaj je dalo ljudem povod govoriti: da je Žorž prodal oboje kravi in pustil prazen hlev. Njegov zagovor pa je bil: — Najprej moram poplačati dolgeve v mestu; drugič pa: kaj mi je treba piti tako dobro mleko? Zadovoljen sem s pivom in tirolskim vinom.

Take besede pa so mu ljudje zopet odpustili, ko so ga slišali, kako je glasno koval, da ga je bilo slišati po celi vasi in tako čisto kot zvon. Toda prvo delavsko navdušenje ni trajalo dolgo. Kmalu je Žorž podnevi "skočil" v gostilno in zopet se je moral "razleteti" po gozdovih. To se je ponavljalo vedno pogosteje in vedno redkeje ga je bilo najti v kovačnici, tako da je slednjič prepustil obrt svojim pomočnikom. Sam pa se je vdajal menjajočemu razveseljevanju. Ni bil len, ravno nasprotno, dan in noč je imel polne roke dela. Pomagal je pri splavih in vlekel les, ne da bi zahteval kako plačo. Ako mu je kdo rekel: — Žorž, bodi tako dober in mi to le naglo napravi! — je takoj napravil. V kratkem času se je izvežbal za virtuozna na C-troantu in je za zabavo igral na vseh ženitovanjih in plesih. Največji strast pa je imel loviti ribe in rake. Pri tem je bil nedosegljiv mojster. Kar je vjel, pa je razdal otrokom, ki so v tropih pritekli k njemu, kadar so ga videli pri vodi. Tako je to šlo dve leti. Tedaj pa je prišla kovačija do propada.

Sorodniki so priskočili in mu pomagali; nekaj mesecev se je Žorž na vse kriplice trudil, da bi premagal svojo lahkomišljenost. Potem pa se je lahkomišljeno življenje zopet pričelo. — Vesel in razposajen kot Daksenov Žorž! — To je postalo vaški pregovor. Nekaj potrpežljivih ljudi, ki so se držali z njim, so njegovo pohvalo navajali: — Žorž se ga sicer pogosto prav pošteno navleče, toda ni pijanec, se ne dotakne kart in dekleta imajo pred njim mir. — Drugače pa mu je bilo mogoče vse očitati, kar je bilo v zvezi z lahkomišljenostjo. K raznim umetnostim, ki mu niso donosale nikakega dobička, katere pa je uganjal skozi leta, se je zadnje čase pridružila še ena. V njegovih žilah ni bilo niti kapljice lovske strasti, nobenega veselja ni imel do puške, toda rad je bil na lovu "kot gost". Boljšega poganjača ni bilo v gorah. Njegovo največje veselje je bilo lovec pomagati in pokazati prostor, kjer se je držalo največ divjačine. Medtem ko so došli v vasi od hiše do hiše pripovedovali, da je Daksenova kovačija zopet pričela "plavati" in da je že pred drugim propadom, se je Žorž veselo ponoči in podnevi potikal po gorah. Da bi za Purčlerja našel kakega posebno lepega jelena ali starega gamsa. In ko je tedaj tam gori vihtel klobuk in klical, je Purčler takoj mislil: — Prav gotovo mi je zopet napravil kaj dobrega. Oči ima kot ris. Mogoče me je videl iti čez travnik, ko je stal tam gori v gozdu. — Purčler zaokroži pesti okoli ust in zalije proti višavi. — Hop! — Nato pa se zasmeje. — Me je že slišal.

Žorž je stopal čez razoran travnik tako naglo kot je velika kepa, ki je pričela drčati v dolino. Z vsako sekundo je rastele in že je bilo mogoče opaziti, kako je pri svojem nespetnem diru z velikimi zamahi zasajal svojo palico v tla. Delal je skoke, da je mati Katrica večkrat zastokala: — Ježeš, zdaj ga bo vrglo!

— Nikar ne skrbi, mati, — mrmra Vrona. — Kopriva ne pozebe. — Pri tem pa obsekuje kol, ki ga je imela na hodu, tako ježno s svetlo sekuro, kot bi bil ubogi les kriv, da je v Daksenovi kovačnici zrastle tak plevel.

Žorž je prišel že tako blizu, da je bilo mogoče slišati njegove korake.

— Za božjo voljo, — jeclja Mihel v svoji nemirni skrbi. — S svojimi koraki mi bo že zopet pognal v dir cel hrib!

V istem trenutku zakriči mati Katrica:

— Marija, Jožef! Zdaj ga je vrglo!

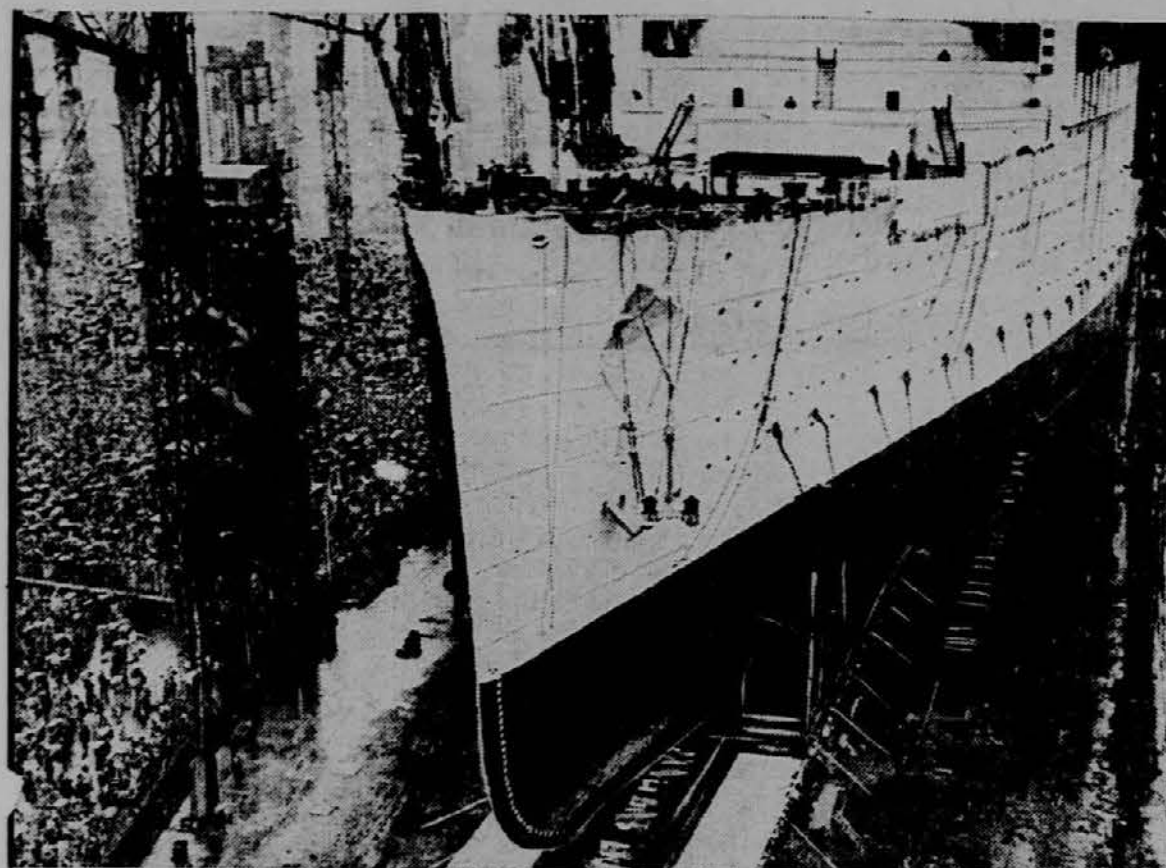
Žorž je izginil v oblaku prahu. Pod nogami se je najbrže pogreznil del travnika.

— Ali nisem rekel! — stoka Simmerauer in skoči k hiši, kot bi ga zidovje poklicalo na pomoč. Tudi Matej prestrašen vrže bat v stran in na kladi utihnejo udarci sekire. Samo Purčler se smeje.

Ali je prst zasula Žorža? Toda ne! Kot vrteča se plošča žine izpadajočega prahu klobuk, vidijo njegovo palico, kako se nekolikokrat preobrne, nato pa se za tema oznanjevalcema privlači Žorž ter se kotali po strmi rebri

(Dalje prihodnjik.)

NAJVEČJI PARNIK NA SVETU

bo "Queen Mary", last Cunard Line, ki je bil pred kratkim splovljen v ladjedelnici Clydebank, Anglija.

TURCIJA PODPISALA POGODBO

Ko je bilo prebrano poročilo zunanjega ministra Tefik Ruždi beja o njegovem sestanku v Beogradu z zunanjimi ministri držav, ki so podpisale balkanski pakt, je veliki narodni zbor potrdil pogodbo med Turčijo, Jugoslavijo in Rumunsko.

Vsebinska balkanska pakta sicer ni bila objavljena, vendar pa je znano, da je med vsemi tremi državami sklenjena vojaška pogodba. Turška vlada je smatrala sedanji čas za najprikladnejši, da podpiše pogodbo, da s tem pokaže spoštovanje do umorjenega kralja Aleksandra in do Jugoslavije. Iz tega razloga se je tudi narodni zbor sestel prej kot na 1. novembra, kot je bil določen.

ANNABELA — MURAT

Te dni sta se v Parizu poročila znana francoska gledališka igralka Annabela in princ Jean Murat, potomec znane rodbine francoskega vojskovođe v Napoleonovih vojnah. Poroko so do zadnjega prikrivali in se je vršila skoro brez javne pozornosti. Po poroki sta novoporočenca napravila skupen izlet v St. Cloud, kjer sta se vozila in sprehajala po ondotnem parku. Popoldne je Annabela prisla k skušnji za Shakespearov komedijo "Kakor vam drago", ko jo režira Barnowsky v gledališču na Champs Elysees. Umetnica bo ngrala vlogo Rozalinde. Sploh izjavlja Annabela, da jo ne bo poroka niti najmanj ovirala v izvrševanju poklica. Ostala bo zvesta platnu, njen mož, princ Murat, pa bo po njeni izjavi "sam odšel na svatbeno potovanje". V Arachonu si bosta mlada zakonca zgradila vilo ob morju in tam bosta preživljala svoje skupne dneve.

AVSTRIJA ZAPIRA KOMUNISTE

Na Dunaju je bilo obsojenih na šestmesečni zapor 70 komunistov, ker so hoteli privedi delavske demonstracije po ulicah.

Ravno tako je tudi policija preiskala nazijski glavni stan in aretirala 8 nazijev.

Notranji minister Emil Fey je v svojem govoru pred heimwehrom priznal, da se v tovarnah širijo komunistične agitacije.

PET UR V JAPONSKEM GLEDALIŠČU

Johannes Mayrhofer je napisal svoje vtise z Japonskega. Med drugim tudi japonsko gledališče nekako takole opisuje:

Predel sem za vedno odpotoval iz Jokahame, sem se še enkrat peljal v Tokio, da bi obiskal gledališče. Bila je predstava v Cesar-skem gledališču, ki sicer ni v cesarski režiji, je pa vsaj blizu za tujega popotnika nedostopne skrivnostne palače, zaradi česar ima od te bližine profit.

V zhodni Aziji neumorno igrajo ter neskončno potrpežljivo in vztrajno gledajo ter poslušajo. Tokrat so bili še nekam milostni, saj so dali le tri igre. Začetek ob 17.30, konec ob 22.30. Saj ni treba biti pri vsej predstavi.

Prišel sem šele h koncu prve igre. Od daleč se vidi gledališče s svojo čudovito razsvetljeno streho kar slavnostno in sijajno. Znotraj pa ni boljše kot kako dobro berlinsko gledališče. Prvo sliko, ki sem jo videl, bi bil prav tako lahko gledal na kakem evropskem odru. Toda moje študije in opazovanja že od početka niso bila evropska.

"Smrt lepe neumnice" — je bil naslov prve igre. Nekam preprosto dejanje bi lahko povedal s temi le besedami: — Lepa gospodična je morala v bolnišnico, ker je obolela na možganih. Medtem jo zapusti zaročenec. Ko se ona vrne in izve, noče verjeti. Ko pa spozna strašno resnico, se umori. To res ni predmet, ki bi iz njega Schiller mogel napraviti mojstrovino, kakor je "Maria Stuart". Pa saj so tudi drame z malo zapleteno snovjo. Česar pa jaz zapadnjak še danes ne razumem, je to, zakaj naj bo to ravno "Smrt lepe neumnice". Ali bi obžalovanja vredna gospodična ne mogla zboleti.

za kako bolj simpatično boleznijo? In ali je bilo treba za nesrečnico že v naslovu poslati tiradico?

Naslov druge igre je več obetal: "Nemni manjši brat in modri starejši brat." Če pa mislite, da boste videli zgodbo kakega hudo lahkomišelnega mladeniča, ki ga potem pamet modrega brata spravi k pameti, se motite. V lahko govoričenju je šlo strašno mirno in prijazno. Pristno vzhodno-azijska miselnost je, da je starejši brat od očeta že vnaprej določen, da bo moder in poln avtoritete. Za naslovom ne išcite nobenih senzacij!

Če je v prvih dveh igrah na odru tako lepo mirno slo, je bilo pa v tretji strašnega življenja kar preveč. Če je v prvih dveh dramah bilo premalo dejanja, ga je bilo sedaj kar zvrhana mera. Postavljeni smo bili v zgodovinski, starojaponski milje, v svet vitežev in junastev, v svet poln rožljanja mečev, krvi in umorov. Na zadnje so mrlič kar na kupih ležali po odru. Ampak hrabri junak se pogumno bori kar naprej in strašno maha z mečem po zraku. Končno obleže tudi on — mrtev na tleh. Hvala Bogu! Sedaj je mrtev! V petih minutah bo predstava konec in s prihodnjim vlakom se odpeljem v Jokahomo. Zaman moji upi! Že je junak vstal in že so vdrli v tempel novi sovražniki, že divja nov boj. Zopet teče kri v potokih, celo harakiri sem videl, sploh vse, kar si moreš poželeti. Z eno besedo: Bilo je strašno lepo.

Gledališče je bilo docela moderno urejeno. Nekaj bi bil pa lahko pogrešal: nepotrebno razbijanje s kladivi gledaliških delavcev. Tudi spremljevalni godbi bi se bila moja evropska ušesa rada odrekla.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

31. oktobra: Deutschland v Hamburg

2. novembra: Majestic v Cherbourg

3. novembra: Lafayette v Havre
Gen. von Steuben v Hamburg
Saturnia v Trst

5. novembra: Hamburg v Hamburg

7. novembra: Manhattan v Havre

9. novembra: Bremen v Bremen
Aquitania v Cherbourg
Rex v Genoa

10. novembra: Ile de France v Havre
Veendam v Boulogne sur Mer

14. novembra: New York, M. C. v Hamburg

16. novembra: Statendam v Boulogne sur Mer
Berengaria v Cherbourg

17. novembra: Champlain v Havre

21. novembra: Washington v Havre
Albert Ballin v Hamburg

23. novembra: Majestic v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa

24. novembra: Paris v Havre

29. novembra: St. Louis, M. R. v Hamburg

30. novembra: Olympic v C
Evropa v Bremen

1. decembra: Lafayette v Havre
Rex v Genoa

4. decembra: Manhattan v Havre

7. decembra: Saturnia v Trst
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg

8. decembra: Champlain v Havre

11. decembra: Gen. Von Steuben v Hamburg

12. decembra: New York v Hamburg

14. decembra: Majestic v Cherbourg
Washington v Havre
Conte di Savoia v Genoa

15. decembra: Paris v Havre
Bremen v Bremen

19. decembra: Albert Ballin v Hamburg

21. decembra: Olympic v Cherbourg

26. decembra: Deutschland v Hamburg

29. decembra: Ile de France v Havre

POD OSEBNIM VODSTVOM

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

VAŽNO!

ZNIŽANE
CENE za TJA
IN NA ZAJ
ZA OMEJENO
EVANJE v EVROPI
Vprašajte svojega
zastopnika.

Iz New Yorka odplujeta priljubljena
ekspresna parnika

NEW YORK

13. DECEMBRA

Izborne železniške zveze od Hamburga

BREMEN

16. DECEMBRA

Ekspresni vlak ob Bremen v Bremerhaven zajame udobno potovanje do Ljubljane.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.

Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.

Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj prihlasi in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljši prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljšje jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za novotčla na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Prostor za poslušalce je bil najmanj tako zanimiv, kakor oder sam. Za tesno zvezo med obema skrbni že znameniti hodnik, ki z odra nad glavami poslušalcev vodi po vsem gledališču in po katerem se včasih kak junak iz pravljice sveta izgubi med občinstvo, ali pa izza hrbtov občinstva prikoraka na oder. Toda važnejši kakor to, so se mi zdeli obiskovalci, te ljube-japonsko ljudstvo, ki je

prišlo v gledališče z vso družino, veliko in malo, nekateri so otročice nosili kar šuparamo. Včasih je kdo kaj vmes zaklical, da je izrazil svoje zadovoljstvo, včasih so se zasmejali, ko nisem videl nič smeja vrednega. Vmes pa so kričali mali otroci, da bi tudi oni vsaj nekoliko pripomogli k splošni zadovoljnosti. Z eno besedo, bilo je res strašno lepo.